

15.10.2010

A7-0136/ 001-047

ИЗМЕНЕНИЯ 001-047

внесени от Комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите

Доклад

Barbara Weiler

A7-0136/2010

Борба със забавяне на плащане по търговски сделки

Предложение за директива (COM(2009)0126 – C7-0044/2009 – 2009/0054(COD))

Изменение 1

Предложение за директива Съображение 7

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(7) Едно от приоритетните действия в Европейския план за икономическо възстановяване е намаляването на административната тежест и насърчаването на предприемачеството като, *inter alia*, се гарантира, че **държавните органи плащат** фактурите за доставки и услуги, включително на МСП, в срок от един месец, което ще облекчи затрудненията по отношение на ликвидните средства.

(7) Едно от приоритетните действия в Европейския план за икономическо възстановяване е намаляването на административната тежест и насърчаването на предприемачеството като, *inter alia*, се гарантира, че **по принцип** фактурите за доставки и услуги, включително на МСП, **се изплащат** в срок от един месец, което ще облекчи затрудненията по отношение на ликвидните средства.

Обосновка

Държавните и частните възлагащи органи следва по принцип да са задължени да плащат фактурите в срок от 30 дни. Въпреки това, дерогации от това правило следва да останат възможни, както е предвидено в директивата. В сектора на строителството, като пример, извършената работа и, следователно, документите, на които се основават предадените фактури, могат да са толкова сложни, че е възможно тяхната проверка да отнеме повече време от предвиденото. Правилата за частичните плащания могат да се използват за овладяване на този проблем.

Изменение 2

Предложение за директива Съображение 12

Текст, предложен от Комисията

(12) Забавата за плащане представлява нарушение на договора, което е станало финансово привлекателно за длъжниците в повечето държави-членки поради ниските лихви, начислявани за забава, или липсата на такива, и/или бавната процедура на обжалване. Необходими са решителни промени, **включително като изключението от правото за начисляване на лихви да бъде направено несправедлива клауза в договорите и като бъде предвидено обезщетяване на кредиторите за понесените разходи**, за да се обърне тази тенденция и да се направи така, че последствията от нарушенията на сроковете на плащане да бъдат такива, че да обезсърчат тази практика.

Изменение

(12) Забавата за плащане представлява нарушение на договора, което е станало финансово привлекателно за длъжниците в повечето държави-членки поради ниските лихви, начислявани за забава, или липсата на такива, и/или бавната процедура на обжалване. Необходими са решителни промени, **насочени към възприемане на култура на плащане в срок**, за да се обърне тази тенденция и да се направи така, че последствията от нарушенията на сроковете на плащане да бъдат такива, че да обезсърчат тази практика. **Тези промени следва да включват определяне на максимална продължителност на сроковете за плащане, предвиждане на обезщетяване на кредиторите за понесените разходи и определяне на изключването на правото за начисляване на лихви и правото на обезщетение за разноси по събирането като несправедливи договорни клаузи и нелоялни търговски практики. Следва да се постави специално ударение върху МСП. Поради това е от съществено значение да не се предлагат действия, които създават сложни административни процедури и бюрокрация.**

Обосновка

Необходимо е да се изпрати ясно послание до стопанските субекти, че изключването на правото на обезщетение за разноси по събирането – право, което предложението се стреми да укрепи, е несправедливо условие, което не би могло да бъде прилагано срещу кредиторите и което може да представлява основание за иск за обезщетение за вреди.

Изменение 3

Предложение за директива Съображение 12 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(12а) Съответно, следва да се предвиди по правило сроковете за плащане за договорите между търговци да се ограничат до 60 дни. При все това, определени дружества биха могли да имат основания да изискват по-дълги срокове за плащане, например когато продажбите са концентрирани в рамките на кратък период от годината, докато покупките трябва да се извършват целогодишно. Поради това следва да остане възможността страните по договора изрично да се споразумеят относно срокове за плащане, по-дълги от 60 дни, при условие, обаче, че такова удължаване не води до неоснователни вреди за която и да е от страните по договора.

Изменение 4

Предложение за директива Съображение 13

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(13) С оглед на последователността в законодателството на Общността, за целите на настоящата директива следва да се прилага определението за „възлагащи органи“, посочено в Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 година относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство, услуги и доставки.

(13) С оглед на последователността в законодателството на Общността, за целите на настоящата директива следва да се прилага определението за „възлагащи органи“, посочено в Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 година относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство, услуги и доставки, **и в Директива 2004/17/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 година относно координиране на**

*процедурите за възлагане на
обществени поръчки от
възложители, извършващи дейност
във водоснабдяването, енергетиката,
транспорта и пощенските услуги¹.
Въпреки това, определението за
„държавен орган“ не следва да
включва държавните предприятия,
определени в Директива 2004/17/ЕО.*

¹ *ОВ L 134, 30.04.2004 г., стр. 1.*

Обосновка

Включването на държавните предприятия според определението в Директива 2004/17/ЕО в приложното поле на директивата би довело до нарушаване на конкуренцията в засегнатите сектори. Съгласуваност с изменението на член 2, параграф 2.

Изменение 5

Предложение за директива Съображение 15

Текст, предложен от Комисията

(15) Необходимо е справедливо обезщетяване за кредиторите за разноските по събиране, понесени вследствие на забава за плащане, за да се гарантира, че последствията от забавата за плащане са такива, че да обезсърчат тази практика. Разноските по събирането следва също да включват възстановяване на административни разходи и обезщетение за вътрешните разноси, понесени вследствие забава за плащане, за което в настоящата директива следва да бъде определена възможността за *минимална* фиксирана сума, която би могла да се натрупва с лихва за забава за плащане. Следва да се предвиди обезщетяване за разноските по събирането, без да се накърняват националните разпоредби, по силата на които национален съдия би могъл да присъди на кредитора допълнителни обезщетения за вреди във връзка със забавата по вина на длъжника.

Изменение

(15) Необходимо е справедливо обезщетяване за кредиторите за разноските по събиране, понесени вследствие на забава за плащане, за да се гарантира, че последствията от забавата за плащане са такива, че да обезсърчат тази практика. Разноските по събирането следва също да включват възстановяване на административни разходи и обезщетение за вътрешните разноси, понесени вследствие забава за плащане, за което в настоящата директива следва да бъде определена възможността за фиксирана сума, която би могла да се натрупва с лихва за забава за плащане. Следва да се предвиди обезщетяване за разноските по събирането, без да се накърняват националните разпоредби, по силата на които национален съдия би могъл да присъди на кредитора допълнителни обезщетения за вреди във връзка със забавата по вина на длъжника.

Изменение 6

Предложение за директива Съображение 15 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(15а) В допълнение към правото на плащане на фиксирана сума за покриване на вътрешните разноси по събиране, кредиторите също следва да имат право на възстановяване на другите разходи, свързани със забавя за плащане от страна на длъжник, които по-конкретно следва да включват разходи на кредитори за наемане на адвокат или използване на услугите на агенция за събиране на вземания. Кредиторите също следва да могат да изискват възстановяване на разходи, свързани с използване на овърдрафт.

Обосновка

Трябва прецизно да се изясни кои разходи следва да се считат за разходи по събиране, понесени в резултат от забавя за плащане от страна на длъжници. Горният списък не е изчерпателен.

Изменение 7

Предложение за директива Съображение 16

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(16) Наблюденията показват, че държавните органи често изискват договорни срокове за плащане по търговски сделки, които са значително по-дълги от 30 дни. Следователно сроковете за плащане на обществени поръчки, възложени от държавни органи, по правило следва да бъдат ограничени най-много до 30 дни.

заличава се

Изменение 8

Предложение за директива Съображение 17

Текст, предложен от Комисията

(17) Особено съжаление буди фактът, че настъпва забава за плащане, въпреки че длъжникът е платежоспособен. Наблюденията показват, че държавните органи често плащат фактурите доста след изтичане на приложимия срок за плащане. Държавните органи биха могли да бъдат изправени пред много по-малки финансови ограничения, тъй като те биха могли да ползват по-сигурни, предсказуеми и непрекъснати източници на приходи, отколкото частните предприятия. В същото време за постигането на своите цели те зависят в по-малка степен, отколкото частните предприятия, от изграждането на стабилни търговски връзки. Вследствие на това държавните органи биха могли да са по-малко мотивирани да плащат навреме. Вследствие на това държавните органи биха могли да са по-малко мотивирани да плащат навреме. Освен това много държавни органи могат да получат финансиране при по-привлекателни условия, отколкото частните предприятия. По тази причина е целесъобразно да бъдат въведени **съответно по-високи възпиращи обезщетения в случай на забава за плащане от страна на държавни органи.**

Изменение

(17) Особено съжаление буди фактът, че настъпва забава за плащане, въпреки че длъжникът е платежоспособен. Наблюденията показват, че държавните органи често плащат фактурите доста след изтичане на приложимия срок за плащане. Държавните органи биха могли да бъдат изправени пред много по-малки финансови ограничения, тъй като те биха могли да ползват по-сигурни, предсказуеми и непрекъснати източници на приходи, отколкото частните предприятия. В същото време за постигането на своите цели те зависят в по-малка степен, отколкото частните предприятия, от изграждането на стабилни търговски връзки. Вследствие на това държавните органи биха могли да са по-малко мотивирани да плащат навреме. Вследствие на това държавните органи биха могли да са по-малко мотивирани да плащат навреме. Освен това много държавни органи могат да получат финансиране при по-привлекателни условия, отколкото частните предприятия. **Това отрицателно въздействие на забавата за плащане от държавните органи трябва да се измерва в светлината на значението на обществените поръчки за икономиката на Европейския съюз в нейната цялост.** По тази причина е целесъобразно да бъдат въведени **специални мерки по отношение на търговските сделки между предприятия и държавни органи, установяващи срокове за плащане, които по правило не превишават 30 дни за обществени поръчки,**

възложени от държавни органи.

Обосновка

Изменение 9

Предложение за директива Съображение 17а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(17а) По отношение на своето финансиране и търговски отношения институциите на Европейския съюз се намират в положение, което е подобно на положението на държавните органи. Максималните срокове за плащане за държавните органи, съгласно определеното в настоящата директива, съответно се прилагат към институциите на Европейския съюз.

Обосновка

Изменението следва да се разглежда заедно с член 2, параграф 2. Докладчикът счита, че Директивата следва да се прилага към институциите на Европейския съюз.

Изменение 10

Предложение за директива Съображение 17 б (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(17б) Особена причина за безпокойство във връзка със забавата за плащане е положението със здравните услуги в голям брой държави-членки. При все това, проблемите в сектора на здравеопазването не могат да се решат мигновено, тъй като трудностите, срещани от здравните заведения, произлизат от наследена задлъжнялост. Поради това, здравните заведения следва да разполагат с по-голяма гъвкавост при

изпълнение на своите ангажименти. Все пак, държавите-членки следва да полагат всички усилия за гарантиране, че плащанията в сектора на здравеопазването се извършват в рамките на договорните срокове за плащане.

Обосновка

В много държави-членки системата на здравеопазването изпитва затруднения да извършва плащанията навреме. В много случаи тези проблеми с плащанията са резултат от „предишни грешки“ и структурни проблеми. Държавите-членки следва да се стремят да гарантират, че установените в настоящата директива правила се прилагат и за плащания от здравни заведения. При все това, тези заведения следва да разполагат с по-голяма гъвкавост при извършване на плащанията.

Изменение 11

Предложение за директива Съображение 18

Текст, предложен от Комисията

(18) Настоящата директива следва да забрани злоупотребата със свободата на договаряне във вреда на кредиторите. Когато **договор** служи главно да осигури на длъжника допълнителни ликвидни средства във вреда на кредитора, например като се изключва възможността кредиторът да начислява лихва за забава за плащане или като се определя лихвен процент за забава за плащане, който е значително по-нисък от законната лихва, предвидена в настоящата директива, или когато основното предприятие по договора налага на своите доставчици или подизпълнители условия на плащане, които не са основателни предвид условията, от които самият той се ползва, същите могат да се разглеждат като фактори, представляващи такава злоупотреба. Настоящата директива не следва да засяга националните разпоредби за начините на сключване на договорите или уреждащи валидността на договорните клаузи, които са

Изменение

(18) Настоящата директива следва да забрани злоупотребата със свободата на договаряне във вреда на кредиторите. Когато **договорна клауза или практика** служи главно да осигури на длъжника допълнителни ликвидни средства във вреда на кредитора, например като се изключва възможността кредиторът да начислява лихва за забава за плащане или като се определя лихвен процент за забава за плащане, който е значително по-нисък от законната лихва, предвидена в настоящата директива, или когато основното предприятие по договора налага на своите доставчици или подизпълнители условия на плащане, които не са основателни предвид условията, от които самият той се ползва, същите могат да се разглеждат като фактори, представляващи такава злоупотреба. **Съгласно академичния проект за обща референтна рамка всяка договорна клауза или практика, която грубо нарушава добрата търговска**

несправедливи по отношение на длъжника.

практика в противоречие с понятията „добросъвестност“ и „лоялност“, следва да се счита за неправомерна. Настоящата директива не следва да засяга националните разпоредби за начините на сключване на договорите или уреждащи валидността на договорните клаузи, които са несправедливи по отношение на длъжника.

Изменение 12

Предложение за директива Съображение 18а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(18а) В рамките на полагането на по-големи усилия за предотвратяване на злоупотребата със свободата на договаряне във вреда на кредиторите, държавите-членки, официално признатите органи и органите, които имат законен интерес, следва да насърчават, с помощта на Комисията, изготвянето и разпространението на етични кодекси, както и приемането на системи за разрешаване на спорове чрез посредничество и арбитраж, които следва да са доброволни, да предоставят подходящи механизми за подаване на жалби и да се договарят на национално равнище или на равнището на Съюза и които да са предназначени да гарантират пълното зачитане на правата, предвидени в настоящата директива.

Обосновка

При всички положения е желателно етичните кодекси да включват ефективни механизми за подаване на жалби, които да могат да се използват срещу тези, които не изпълняват своите договорни задължения. Въпреки това, такива разпоредби могат да имат само ограничена ефективност, ако се основават на доброволни начала, считайки, освен всичко, липсата на задължение за гарантиране на подходящо поведение от страна на участващите партньори (освен страха от изключване). Поради това е от

съществено значение да се гарантира възможно най-пълното участие на представителните органи и да се насърчава медиация и арбитраж с оглед гарантиране, че намираните решения са най-малко скъпите и най-бързите.

Изменение 13

Предложение за директива Съображение 18 б (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(18б) В настоящата директива се определят специфични критерии за оценка на евентуалната несправедливост на договорните условия, като се вземат предвид особеностите на търговските сделки между предприятия или между предприятия и държавни органи, които се различават значително от особеностите на търговските сделки, в които участват потребители.

Обосновка

Изменението пояснява, че специфичните критерии за оценка на евентуалната несправедливост на договорните условия, съгласно определеното в настоящата директива, са били разработени с оглед на особеностите на търговските сделки между предприятия или между предприятия и държавни органи, които се различават значително от особеностите на търговските сделки, в които участват потребители.

Изменение 14

Предложение за директива Съображение 20 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(20а) За да се улесни спазването на разпоредбите на настоящата директива, държавите-членки следва да насърчават прибягването до посредничество и други средства за алтернативно разрешаване на спорове.

Обосновка

Докладчикът желае да насърчи използването на медиацията и други средства за алтернативно разрешаване на спорове.

Изменение 15

Предложение за директива Съображение 22

Текст, предложен от Комисията

(22) Необходимо е да се гарантира, че процедурите за събиране на неоспорени вземания, свързани със забава за плащане по търговските сделки, приключват в кратък срок.

Изменение

(22) Необходимо е да се гарантира, че процедурите за събиране на неоспорени вземания, свързани със забава за плащане по търговските сделки, приключват в кратък срок, **при наличието на възможност за подаване на такива иски срещу предприятия и публични органи чрез широко достъпна онлайн процедура, която е на разположение при равни условия за всички кредитори, установени в Съюза, и до която се осигурява достъп чрез портала на ЕС за електронно правосъдие, след като той започне да функционира.**

Изменение 16

Предложение за директива Съображение 22 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(22а) В съответствие с точка 34 от Междунституционалното споразумение за по-добро законотворчество държавите-членки следва да изготвят, за свои цели и в интерес на Съюза, свои собствени таблици, които отразяват съответствието между настоящата директива и мерките за транспониране, и да ги направят обществено достояние.

Изменение 17

Предложение за директива

Член 2 – точка 2

Текст, предложен от Комисията

(2) „държавен орган“ е всеки договарящ орган , както е определен от Директива 2004/18/ЕО ;

Изменение

(2) „държавен орган“ е всеки договарящ орган , както е определен **в член 1, параграф 9** от Директива 2004/18/ЕО **и в член 2, параграф 1 от Директива 20014/17/ЕО, независимо от предмета или стойността на договора, както и всяка институция, орган, служба или агенция на Европейския съюз;**

Обосновка

Изменение 18

Предложение за директива

Член 2 – точка 4

Текст, предложен от Комисията

(4) „забава за плащане“ е неплащане в рамките на срока за плащане, посочен в член 3, параграф 2 или член 5, параграф 2 ;

Изменение

(4) „забава за плащане“ е неплащане в рамките на срока за плащане, посочен **в договора или, при липса на такова посочване, на срока, посочен в** член 3, параграф 2, **буква б)** или член 5, параграф 2, **буква б)**;

Обосновка

Това изменение е важно, тъй като следва да е позволено посочването в договор на срок за плащане, който е по-кратък от тези, установени в член 3, параграф 2 и член 5, параграф 2, като в тези случаи длъжникът следва да бъде съответно санкциониран, ако не спазва въпросния срок.

Изменение 19

Предложение за директива

Член 2 – точка 5

Текст, предложен от Комисията

(5) „лихва за забава за плащане“ означава законна лихва или договорена

Изменение

(5) „лихва за забава за плащане“ означава законна лихва или договорена

такава, за която предприятията са се споразумели;

такава, за която предприятията са се споразумели **и която не е под размера на законната лихва**;

Изменение 20

Предложение за директива

Член 2 – точка 6

Текст, предложен от Комисията

Изменение

6. „законна лихва“ означава проста лихва за забава за плащане при процент, който представлява сбор от основния процент и най-малко **седем** процентни пункта;

6. „законна лихва“ означава проста лихва за забава за плащане при процент, който представлява сбор от основния процент и най-малко **девет** процентни пункта;

Обосновка

Наличието на по-уеднаквен набор от правила, приложим за всички сектори и включващ едно леко повишаване на задължителната законна лихва, вместо обезщетение под формата на еднократна фиксирана сума за забава за плащане, би гарантирало, че всички длъжници са третирани справедливо и че към тях се прилагат пропорционални, но възпиращи санкции. Това изменение произлиза от заличаването на член 5, параграф 5 от предложението на Комисията.

Изменение 21

Предложение за директива

Член 2 – точка 9 а (нова)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(9а) „проверима фактура“ означава ясно изготвена окончателна фактура, която се придържа към договорената подредба на артикулите и използва описанията, съдържащи се в договора. Количествените изчисления, скиците и другите подкрепящи документи, необходими за доказване на естеството и обхвата на извършената работа, трябва да са приложени към фактурата.

Обосновка

За да задейства срок за плащане и да породи задължение за плащане, една фактура трябва да е проверима. Следователно тя трябва, като пример, да изброява артикулите

по отношение на които се изисква плащане, да посочва по кои артикули се начисляват разходите по извършената работа и да е придружена от подходящите подкрепящи документи. За да се счита за подробна и правилно изготвена, фактурата трябва да е в съответствие с разпоредбите на договора, сключен между страните.

Изменение 22

Предложение за директива

Член 3 – заглавие

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Лихва за забава за плащане

Сделки между предприятия

Обосновка

С цел постигане на яснота заглавието следва да посочва, че член 3 засяга единствено забавата за плащане между предприятия.

Изменение 23

Предложение за директива

Член 3 – параграф 2 – буква б

Текст, предложен от Комисията

Изменение

б) ако датата или срокът на плащане не е определен в договора, лихвите за забава за плащане се дължат автоматично в един от следните срокове:

(i) тридесет дни след датата на получаване от длъжника на фактурата или на равностойно искане за плащане;

(ii) ако длъжникът получи фактурата или равностойното искане за плащане преди стоките или услугите, тридесет дни след получаването на стоките или предоставянето на услугите;

(iii) ако в закона или в договора е

б) ако датата или срокът на плащане не е определен в договора, лихвите за забава за плащане се дължат автоматично в един от следните срокове:

(i) тридесет **календарни** дни след датата на получаване от длъжника **и датата на надежда** на проверимата фактура или на равностойно искане за плащане;

(ii) ако длъжникът получи фактурата или равностойното искане за плащане преди стоките или услугите, тридесет **календарни** дни след получаването на стоките или предоставянето на услугите;

(iii) ако в закона или в договора е

предвидена процедура за приемане или проверка, с която да се установява съответствието на стоките или услугите с договора, и ако длъжникът получи фактурата или равностойното искане за плащане преди или на датата на приемане или на проверка, тридесет дни след същата дата.

предвидена процедура за приемане или проверка, с която да се установява съответствието на стоките или услугите с договора, и ако длъжникът получи фактурата или равностойното искане за плащане преди или на датата на приемане или на проверка, тридесет **календарни** дни след същата тази дата.

ба) датата на получаване на фактурата да не е предмет на договорно споразумение между длъжника и кредитора;

Изменение 24

Предложение за директива Член 3 – параграфи 2 а и 2 б (нови)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

2а. Държавите-членки следят за това максималната продължителност на посочената в параграф 2, буква б), точка iii) процедура за приемане или проверка да не превишава 30 дни.

2б. Държавите-членки следят за това срокът за плащане, определен в договора, да не надвишава 60 дни, освен ако това не е изрично договорено между длъжника и кредитора, и при условие, че не води до неоправдани вреди за която и да е от страните по договора.

Обосновка

Изменение 25

Предложение за директива Член 4 – параграф 1 – въстъпителна част

Текст, предложен от Комисията

Изменение

1. Държавите-членки следят за това, когато лихвата за забава за плащане стане дължима при търговските сделки

1. Държавите-членки следят за това, когато лихвата за забава за плащане стане дължима при търговските сделки

в съответствие с членове 3 и 5 **и ако в договора не е посочено друго**, кредиторът да е в правото си да получи от длъжника една от следните суми:

в съответствие с членове 3 и 5, кредиторът да е **автоматично** в правото си да получи от длъжника, **т.е. без да е необходимо съответния кредитор да предприеме някакво действие, фиксирана сума от най-малко 40 евро**;

Обосновка

Член 6 от предложението за директива гласи, че „клауза, която не включва лихва за забавено плащане, винаги се счита за представляваща явна злоупотреба“. Договорни условия, различни от предвиденото в член 3, биха могли да накърнят договорните гаранции за защита на кредиторите. Важно е да се гарантира, че процедурата е автоматична, с цел избягване на евентуални ответни мерки от страна на възложителя. Сумите за обезщетяване, дължими за разноските по събиране, следва да се посочват в минимални размери.

Изменение 26

Предложение за директива

Член 4 – параграф 1 – буква б

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(а) за дълг в размер на 1 000 EUR или повече, но по-малък от 10 000 EUR — фиксирана сума от 70 EUR;

заличава се

Изменение 27

Предложение за директива

Член 4 – параграф 1 – буква в

Текст, предложен от Комисията

Изменение

в) за дълг в размер на 10 000 EUR или повече — сума, равна на 1 % от сумата, за която лихвата за забава за плащане става дължима.

заличава се

Изменение 28

Предложение за директива

Член 4 – параграф 1 – буква в

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(с) за дълг в размер на 10 000 EUR или повече — сума, равна на 1 % от сумата, за която лихвата за забава за плащане става дължима.

заличава се

Обосновка

Обезщетение в размер на 1% без определен таван, дължимо при забава на плащане от 10 000 евро или повече, би могло да доведе до значителни и непропорционални разходи при транзакции с високи стойности и може да не отрази действителните разходи. Докладчикът счита, че следва да бъде определена горна граница за обезщетението за разносните по събирането.

Изменение 29

Предложение за директива

Член 4 – параграф 1 - алинея 1а (нова)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Държавите-членки следят за това, че в случай на множество иски срещу един и същ длъжник, обезщетението за разносните по събиране, посочено в параграф 1, е дължимо единствено върху сумата на дълговете, а не върху отделните иски.

Обосновка

Не би било справедливо, нито съответстващо на сегашната практика, да се обезщетяват разносните по събиране на едни и същи доставчици и купувачи за отделни иски, но това следва да доведе до възстановяване на разносните, посочени в параграф 1, съответстващи на сумата на всички тези кумулативни иски за забава за плащане. Това е особено важно в сектора на здравеопазването, когато болниците не могат да се изплатят на даден доставчик на различни видове лекарства за отделни доставки поради забава за плащане от страна на здравните застрахователи.

Изменение 30

Предложение за директива

Член 4 – параграф 3

Текст, предложен от Комисията

3. **Извън случаите, когато длъжникът не е отговорен** за забавата, освен сумите, посочени в параграф 1, кредиторът е в правото си да иска от длъжника разумно обезщетение за всички оставащи разноси по събиране, понесени вследствие забава за плащане от последния.

Изменение

3. **С изключение на случаите, в които длъжникът се освобождава от отговорност** за забавата, освен сумите, посочени в параграф 1, кредиторът е в правото си да иска от длъжника разумно обезщетение за всички оставащи разноси по събиране, понесени вследствие забава за плащане от последния. **Другите разноси включват по-конкретно понесени от кредитора разноси, които произлизат от забава за плащане, в резултат от наемане на адвокат, назначаване на агенция за събиране на вземания или използване на овърдрафт.**

Обосновка

Трябва да стане ясно какви разноси са включени в другите разноси, произлизащи от забава за плащане от страна на длъжника.

Изменение 31

Предложение за директива

Член 5 – заглавие

Текст, предложен от Комисията

Плащания от държавни органи

Изменение

Сделки между предприятия и държавни органи

Изменение 32

Предложение за директива

Член 5 – параграф 1 – встъпителна част

Текст, предложен от Комисията

1. Държавите-членки следят за това при търговски сделки, водещи до доставка на стоки или предоставяне на услуги на държавни органи срещу

Изменение

1. Държавите-членки следят за това при търговски сделки, водещи до доставка на стоки или предоставяне на услуги на държавни органи срещу

възнаграждение, кредиторът да има право на лихва за забава за плащане, равна на законната лихва, без да е необходима покана, ако са изпълнени следните условия:

възнаграждение, **или за постигане на целите на държавни органи**, кредиторът да има право на лихва за забава за плащане, равна на законната лихва, без да е необходима покана, ако са изпълнени следните условия:

Обосновка

Това изменение следва да се разглежда в светлината на член 2, параграф 1. Много от услугите, закупувани от държавни органи, не се предоставят на самите органи, а на трети страни, свързани с различни социални групи, в интерес на които държавните органи сключват договори за предоставянето на стоки или услуги. Договарянето на такива стоки или услуги за удовлетворяване на нуждите на дадена група образува част от целите на дейността на държавните органи, макар че тези органи не са крайният потребител на въпросните стоки или услуги.

Изменение 33

Предложение за директива

Член 5 – параграф 2 – буква б

Текст, предложен от Комисията

Изменение

б) ако датата или срокът на плащане не е определен в договора, лихвите за забава за плащане **се дължат автоматично** в един от следните срокове:

(i) тридесет дни след датата на получаване от длъжника на фактурата или на равностойно искане за плащане;

(ii) ако длъжникът получи фактурата или равностойното искане за плащане преди стоките или услугите, тридесет дни след получаването на стоките или предоставянето на услугите;

(iii) ако в закона или в договора е предвидена процедура за приемане или проверка, с която да се установява съответствието на стоките или услугите с договора, и ако длъжникът получи фактурата или равностойното искане за плащане преди или на датата на приемане или на проверка, тридесет дни след същата дата.

б) ако датата или срокът на плащане не е определен в договора, лихвите за забава на плащане **автоматично стават дължими най-късно при изтичане на** един от следните срокове:

(i) тридесет **календарни** дни след датата на получаване от длъжника на **проверимата** фактура или на равностойно искане за плащане;

(ii) ако длъжникът получи **проверимата** фактура или равностойното искане за плащане преди стоките или услугите, тридесет **календарни** дни след получаването на стоките или предоставянето на услугите;

(iii) ако в закона или в договора е предвидена процедура за приемане или проверка, с която да се установява съответствието на стоките или услугите с договора, и ако длъжникът получи **проверимата** фактура или равностойното искане за плащане преди или на датата на приемане или на проверка, тридесет **календарни** дни след

същата дата.

(iii) ако датата на получаване на фактурата или на равностойно искане за плащане е неустановена, тридесет дни от датата на получаване на стоките или услугите.

ба) датата на получаване на фактурата да не е предмет на договорно споразумение между длъжника и кредитора.

Обосновка

С цел пораждане на задължение за плащане, фактурата трябва да е проверима. Една фактура трябва да е проверима за определяне дали е пълна, дали е била правилно изготвена и дали е окончателна, с цел пораждане на задължение за плащане. По принцип, една окончателна фактура, която не отговаря на тези критерии, не би могла да поражда задължение за плащане.

Изменение 34

Предложение за директива Член 5 – параграф 2 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

2а. За държавните здравни и медико-социални институции времето ограничение, посочено в член 5, параграф 2, буква б), точки (i), (ii) и (iii), е 60 дни.

Обосновка

Les établissements publics de santé ainsi que les établissements médico-sociaux publics (ex. foyers pour handicapés) doivent bénéficier d'un délai de paiement de 60 jours en raison de la spécificité de leur mode de financement au niveau national (remboursement via le système de sécurité sociale). Il ne s'agit pas d'exclure ces établissements du champ de la Directive, ni de créer une dérogation pour une catégorie de payeurs par principe, mais bien de prendre en compte la spécificité de leur système de financement qui ne leur permet pas, indépendamment de leur volonté, de respecter le délai de paiement de 30 jours.

Изменение 35

Предложение за директива

Член 5 – параграф 3

Текст, предложен от Комисията

3. Държавите-членки следят за това максималната продължителност на посочената в параграф 2, буква б), точка iii) процедура за приемане или проверка да не превишава 30 дни, **освен ако в тръжната документация или в договора е посочено и надлежно обосновано друго.**

Изменение

3. Държавите-членки следят за това максималната продължителност на посочената в параграф 2, буква б), точка iii) процедура за приемане или проверка да не превишава 30 дни **от датата на получаване на стоките или услугите.**

Обосновка

Дерогацията от 30-дневния период за проверка е податлива на неопределен брой тълкувания и поради това следва да се заличи. Освен това, тъй като между държавните купувачи и частните доставчици често няма равнопоставеност, това оставя вратичка за държавните органи за въвеждане на различни времеви периоди за процедурата по проверка. В допълнение, предложеното изменение посочва началната дата за отброяване на 30-дневния период: датата на получаване на стоките или услугите.

Изменение 36

Предложение за директива

Член 5 – параграф 4

Текст, предложен от Комисията

4. Държавите-членки следят за това срокът за плащане, определен в договора, да не надвишава сроковете, предвидени в параграф 2, буква б), освен ако е специално договорено между длъжника и кредитора и е **надлежно** обосновано от конкретни обстоятелства, **като например обективна необходимост, плащането да бъде планирано за по-дълъг период от време.**

Изменение

4. Държавите-членки следят за това срокът за плащане, определен в договора, да не надвишава сроковете, предвидени в параграф 2, буква б), освен ако е специално договорено между длъжника и кредитора и е **обективно** обосновано в светлината на **конкретното естество или специфики на договора, и във всички случаи не може да надвишава 60 дни.**

Обосновка

Както предприятията, така и държавните органи следва да имат възможност за дерогация от 30-дневния краен срок само при извънредни и надлежно обосновани обстоятелства. Важно е да се установи максимален срок за плащане с цел ограничаване на това отклонение и избягване на злоупотреби.

Изменение 37

Предложение за директива

Член 5 – параграф 5

Текст, предложен от Комисията

5. Държавите-членки следят за това, когато лихвата за забава за плащане стане дължима, кредиторът да има право на обезщетение под формата на еднократна сума в размер на 5% от дължимата сума. Това обезщетение е в допълнение към лихвата за забава за плащане.

Изменение

заличава се

Обосновка

Би било неправилно санкциите да приемат формата на плащания към кредитори, тъй като бенефициентите биха били съответните частни субекти, а не държавен орган. Обезщетението на кредиторите следва да приеме формата на лихва.

Изменение 38

Предложение за директива

Член 6 – заглавие и параграф 1 – алинея 1

Текст, предложен от Комисията

Договорни клаузи, които представляват **явна** злоупотреба

1. Държавите-членки предвиждат, че договорна клауза, свързана с датата на плащане, с лихвения процент за забава за плащане или с разноските по събиране, **или е неприложима, или може да е** основание за иск за обезщетение за вреди, когато **представлява явна** злоупотреба по отношение на кредитора.

Когато се определя дали дадена клауза представлява **явна** злоупотреба по отношение на кредитора, се вземат под внимание всички обстоятелства, включително добрата търговска практика **и** естеството на продукта или услугата.

Взема се предвид също така, дали

Изменение

Договорни клаузи **и практики**, които представляват злоупотреба

1. Държавите-членки предвиждат, че договорна клауза **или практика**, свързана с датата **или срока** на плащане, с лихвения процент за забава на плащане или с **обезщетяване за** разноските по събиране, **са неприложими и дават** основание за иск за обезщетение за вреди, когато **представляват** злоупотреба по отношение на кредитора.

Когато се определя дали дадена клауза **или практика** представлява злоупотреба по отношение на кредитора, **по смисъла на алинея 1,** се вземат под внимание всички обстоятелства, включително:

а) всяко грубо нарушаване на добрата

длъжникът има някаква обективна причина да се отклонява от законния лихвен процент или от член 3, параграф 2, буква б), член 4, параграф 1 или член 5, параграф 2, буква б).

търговска практика, **което противоречи на понятията „добросъвестност“ и „лоялност“;**

б) естеството на продукта или услугата; **както и**

в) дали длъжникът има някаква обективна причина да се отклонява от законния лихвен процент или от член 3, параграф 2, буква б), член 4, параграф 1 или член 5, параграф 2, буква б).

(Заличаването на думата „явна [злоупотреба]“, и въвеждането на думата „практика“ се прилагат в целия текст. Приемането на това изменение ще създаде необходимост от внасяне на съответните промени.

Обосновка

Подразбира се, че преводът на английската дума „term“ е „cláusula“ на испански, „clausola“ на италиански и „clause“ на френски. Това е съвместимо например с Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 5 април 1993 г. относно неравноправните клаузи в потребителските договори.

Изменение 39

Предложение за директива Член 6 – параграф 1 – алинея 2

Текст, предложен от Комисията

За целите на **първа алинея** клауза, **което не включва** лихва за забавено плащане, винаги се счита за представляваща явна злоупотреба.

Изменение

1а. За целите на **параграф 1**, клауза **или практика**, която изключва лихва за забавено плащане **или обезщетение за разноските по събирането, или и двете**, винаги се счита за представляваща злоупотреба.

Обосновка

Необходимо е да се изпрати ясно послание до стопанските субекти, че изключването на правото на обезщетение за разноски по събирането – право, което предложението се стреми да укрепи, е несправедливо условие, което не би могло да бъде прилагано спрямо кредиторите и което може да представлява основание за иск за обезщетение за вреди.

Изменение 40

Предложение за директива

Член 6 – параграф 3

Текст, предложен от Комисията

3. Измежду посочените в параграф 2 средства фигурират разпоредби, които позволяват на **представители на** организации да сезират, съгласно съответното национално законодателство, съдилищата или компетентните административни органи с мотива, че клаузите са **явно** несправедливи, така че те да могат да прилагат подходящи и ефективни средства, за да се прекрати използването на тези клаузи.

Изменение

3. Измежду посочените в параграф 2 средства фигурират разпоредби, които позволяват на организации, **имащи или официално признати като имащи законен интерес да представляват предприятия**, да сезират, съгласно съответното национално законодателство, съдилищата или компетентните административни органи с мотива, че клаузите **или търговските практики, включително при индивидуален договор**, са несправедливи, така че те да могат да прилагат подходящи и ефективни средства, за да се предотврати използването на тези клаузи.

Обосновка

Изменението следва формулировката в Директива 2000/35/ЕО и се стреми да изясни понятието „организации“. При все това, за разлика от Директива 2000/35/ЕО, то цели предоставяне на тази възможност не само на организациите, които представляват малките и средни предприятия, а например и на организациите в конкретен промишлен сектор.

Изменението пояснява също, че организациите представители могат да предприемат действия съгласно съответното национално законодателство единствено поради факта, че предполагаемите несправедливи условия са включени в индивидуален договор за разлика от стандартните условия.

Изменение 41

Предложение за директива

Член 7 – заглавие

Текст, предложен от Комисията

Прозрачност

Изменение

Прозрачност **и повишаване на осведомеността**

Обосновка

Изменението трябва да бъде разглеждано заедно с промените към член 7.

Изменение 42

Предложение за директива

Член 7

Текст, предложен от Комисията

Държавите-членки гарантират пълна прозрачност по отношение на правата и задълженията, произлизащи от настоящата директива, по-специално, да публикуват приложимия законен лихвен процент.

Изменение

Държавите-членки гарантират пълна прозрачност по отношение на правата и задълженията, произлизащи от настоящата директива, по-специално, да публикуват приложимия законен лихвен процент **и процедурата, свързана с плащанията от държавни органи, като специална гаранция за евентуална верига от подизпълнители.**

Изменение 43

Предложение за директива

Член 7 – параграф 1 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

1а. Комисията публикува в Официален вестник и в Интернет информация за текущите законни лихви, приложими във всичките държави-членки в случай на забава за плащане по търговски сделки.

Обосновка

Това ще гарантира по-голяма яснота и по-лесен достъп за съдилища и кредитори до информация за законните лихви, приложими в отделните държави-членки. Това е от особено значение във връзка с трансграничните сделки.

Изменение 44

Предложение за директива

Член 7 – параграф 1б (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

1б. При необходимост, държавите-членки използват специализирани издания, рекламни кампании или всякакви други функционални средства за повишаване на осведомеността за средствата за правна защита при забава на плащане сред предприятията.

Обосновка

Емпиричното доказателство, предоставено от Комисията в нейната оценка на въздействието, показва, че предприятията понякога не са в течение на средствата за правна защита при забава на плащане. Докладчикът счита, че прилагането на директивата следва да бъде придружено от повишаване на осведомеността, насочено към предприятията и по-специално към МСП, като ги осведомява за техните права.

Изменение 45

Предложение за директива

Член 7 – параграф 1 в и 1 г (нови)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

1в. Държавите-членки могат да насърчат установяването на кодекси за плащане в срок, които ясно да определят крайните срокове на плащане и подходящ процес за разглеждане на всяко едно плащане, което е предмет на спор, или всяка друга инициатива, която може да намери разрешение на съществения проблем на забавено плащане и да допринесе за развиването на култура на плащане в срок, която да подкрепя изпълнението на целите на настоящата директива.

1г. Държавите-членки полагат усилия за насърчаване публикуването на списък с прилежни платци за стимулиране на разпространението

на добри практики.

Обосновка

В своя работен документ докладчикът изтъква, че борба срещу забавата на плащане може да се води посредством широк набор от допълнителни мерки. Тези мерки следва да включват използването на списък на добрите платци и разпространението на най-добри практики, с цел да се насърчава плащането в срок, в това число на инструменти като кодексите за плащане в срок.

Изменение 46

Предложение за директива

Член 7а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Член 7а

Графици за извършване на плащанията

Настоящата директива не засяга възможността на страните да постигат съгласие, съгласно съответните разпоредби от приложимото национално законодателство, относно графичите за плащания на дължимите суми, които трябва да се изплатят разсрочено в рамките на определен период от време. В такива случаи, при които разсрочените плащания не са извършени към определената за това дата, лихвата, обезщетението и другите санкции, предвидени в настоящата директива, се изчисляват единствено въз основа на просрочените суми.

Обосновка

Договореностите за разсрочено плащане могат да допринесат за гарантиране ликвидността на предприятията и по-специално на МСП. В тази връзка докладчикът счита, че е уместно да поясни: (1) че страните по дадена търговска сделка имат пълната свобода да постигат съгласие относно подобен вид договорености, подчинени на прилагането на съответните разпоредби от националното законодателство; и (2) в случай на забава на плащане на едно разсрочено плащане, лихва, обезщетение и други санкции ще бъдат изчислявани единствено въз основа на просрочената сума.

Изменение 47

Предложение за директива Член 9 – параграфи 1 и 2

Текст, предложен от Комисията

1. Държавите-членки следят за това изпълнително основание *независимо от размера на дълга*, да може да бъде получено деветдесет календарни дни, след като кредиторът е подал жалба или в съда или пред друг компетентен орган, когато не се оспорват дългът или процедурни въпроси.

2. Националните закони, подзаконови и административни разпоредби се прилагат при същите условия за всички кредитори, които са установени в **Общността**.

Изменение

1. Държавите-членки следят за това изпълнително основание да може да бъде получено, **посредством ускорена процедура и независимо от размера на дълга**, деветдесет календарни дни, след като кредиторът е подал жалба или в съда или пред друг компетентен орган, когато не се оспорват дългът или процедурни въпроси. **Държавите-членки изпълняват това задължение съгласно съответните си закони, подзаконови и административни разпоредби. Във връзка с това кредиторите имат възможност да използват широко достъпна онлайн система.**

2. Националните закони, подзаконови и административни разпоредби се прилагат **и онлайн процедурата, посочена в параграф 1, е достъпна** при същите условия за всички кредитори, които са установени в **Съюза**.